

Για μια Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση των πολιτών και των αξιών

της Βούλας Πατουλίδου*

Η τοπική αυτοδιοίκηση ήταν ανέκαθεν στην Ελλάδα χώρος που τύγγανε εκμετάλλευσης από την κεντρική πολιτική εξουσία. Σήμερα στον 21^ο αιώνα, ακόμα αγωνίζεται να απεξαρτηθεί από τον σφιχτό εναγκαλισμό του κράτους, που της στερεί έσοδα και αρμοδιότητες.

Για εμάς η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση πρέπει άμεσα να στηριχθεί και να αυτονομηθεί. Η σημερινή κυβέρνηση μεθοδεύει το ξεγύμνωμά της από πόρους και αρμοδιότητες ενισχύοντας τους κομματικά διορισμένους περιφερειάρχες. Πεποίθησή μας είναι οι δήμοι και οι νομαρχίες να αποτελέσουν μορφές τοπικής διακυβέρνησης, ανεξάρτητες οικονομικά και αυτοτελής διοικητικά ώστε να μπορέσουν να εκπληρώσουν το δύσκολο έργο τους.

Στην κατεύθυνση αυτή ζητάμε τη ριζική αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος με ανακατανομή των πόρων υπέρ της αυτοδιοίκησης, χωρίς όμως την πρόσθετη επιβάρυνση των πολιτών. Για να μπορεί η κάθε νομαρχία να προσφέρει στον πολίτη πρέπει πρώτα να είναι ανεξάρτητη οικονομικά.

Οι μεγάλες μεταρρυθμιστικές τομές στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα που άρχισαν μετά το 1981 από τις κυβερνήσεις

του ΠΑΣΟΚ και επέτρεψαν την εφαρμογή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης το 1994, χρειάζεται να ολοκληρωθούν σε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο θα περιλαμβάνει:

- ✓ Περιορισμό του συγκεντρωτικού, γραφειοκρατικού και πελατειακού κράτους, που παρατηρούμε να θεριεύει με τη σημερινή κυβερνητική εξουσία,
- ✓ Την ανεξαρτησία της αυτοδιοίκησης από την κεντρική εξουσία και τα πολιτικά κόμματα.
- ✓ Την ουσιαστική αποκέντρωση και τη μεταφορά εξουσιών, όσο πιο κοντά στον πολίτη γίνεται,
- ✓ Την ενίσχυση των αυτοδιοικητικών θεσμών με την Αιρετή Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση αλλά και τη ριζοσπαστική αναθεώρηση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,
- ✓ Την οικονομική αυτονομία των ΟΤΑ με επαρκείς αυτοτελείς πόρους,
- ✓ Την καθιέρωση διαδικασιών άμεσης δημοκρατίας τόσο για τον σχεδιασμό αναπτυξιακών στόχων όσο και για την υλοποίησή τους, ειδικότερα σε ότι αφορά στην κατάρτιση του Δ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης
- ✓ Την κατάργηση του αυθαίρετου και αντιδημοκρατικού ποσοστού εκλογής νομαρχών και δημάρχων με 42% από την πρώτη Κυριακή και την καθιέρωση της απλής αναλογικής στην εκλογή όλων των οργάνων της Αυτοδιοίκησης

- ✓ Την δια βίου κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της Αυτοδιοίκησης, με στόχο την διαρκώς βελτιούμενη οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών.

Η αυτοδιοίκηση πρέπει και μπορεί να γίνει ένα πραγματικό μέσο δημοκρατικής συμμετοχής των ενεργών πολιτών. Είναι ο προνομιακός χώρος, που μπορεί να ανασυστήσει την ελληνική «Εκκλησία του Δήμου» και να ωθήσει σε νέα επίπεδα την άμεση δημοκρατία.

Αυτή η προεκλογική περίοδος απέδειξε όμως και τις αδυναμίες που υφίστανται στον ισχύοντα Νομαρχιακό Κώδικα, καθώς αποκαλύφθηκαν τα «παραθυράκια» που χρησιμοποιούν κάποιοι από τους «άρχοντες» της αυτοδιοίκησης για να δικαιολογήσουν αυθαιρεσίες, αδιαφάνεια και αναξιοκρατία στη στελέχωση των υπηρεσιών και να δημιουργήσουν έτσι ένα προσωπικό δίκτυο κατασπατάλησης δημοσίων πόρων προς όφελος των ιδίων, των συγγενών και των συνεργατών τους.

Εμείς διαλέγοντας το δρόμο των αξιών και της διαφάνειας και γνωρίζοντας ότι δεν επαρκούν οι μεγαλόστομες υποσχέσεις για την τήρησή τους, παίρνουμε την πρωτοβουλία να προτείνουμε ένα «Σχέδιο θέσπισης κανόνων για μια δημοκρατική και διαφανή νομαρχία». Πρόκειται για προτάσεις που καθιερώνουν τη λήψη αποφάσεων με ευρύτατη πλειοψηφία από το νομαρχιακό συμβούλιο καθώς και τον

έλεγχο των ενεργειών της διοίκησης, από αυτό το εκλεγμένο όργανο και όχι από την νομαρχιακή πλειοψηφία. Ταυτόχρονα επιδιώκουμε να καθιερώσουμε τη διαφάνεια στα οικονομικά της νομαρχίας με δημοσιοποίηση του ισολογισμού της, έλεγχο από ορκωτούς λογιστές των οικονομικών αποφάσεων και έγκρισή τους και πάλι από το νομαρχιακό συμβούλιο.

Συγκεκριμένα προτείνουμε:

1. όλες οι προσλήψεις μόνιμου και έκτακτου προσωπικού της νομαρχίας να πραγματοποιούνται μέσω ΑΣΕΠ και χωρίς το κριτήριο των συνεντεύξεων,
2. η τοποθέτηση συμβούλων του νομάρχη και στελεχών στους εποπτευόμενους από τη νομαρχία οργανισμούς να γίνεται με διευρυμένη πλειοψηφία των 2/3 ή δυνατόν με ομοφωνία του νομαρχιακού συμβουλίου
3. οι πρόεδροι των νομαρχιακών επιτροπών να εκλέγονται από τα μέλη των επιτροπών και να μη διορίζονται από τον εκάστοτε νομάρχη
4. οι αναθέσεις έργων από το νομαρχιακό συμβούλιο να γίνονται με διευρυμένη πλειοψηφία 2/3
5. ο ετήσιος ισολογισμός της νομαρχίας να ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές, να κοινοποιείται προς τους πολίτες και να εγκρίνεται από το νομαρχιακό

- συμβούλιο σε ανοιχτή συνεδρίαση με πλειοψηφία 2/3,
6. ιδρύουμε γραφείο παραπόνων για τους πολίτες και γραμμή καταγγελιών για υποθέσεις διαφθοράς,
 7. συνεργαζόμαστε σε σταθερή βάση με τους επιθεωρητές δημόσιας διοίκησης και αποστέλλουμε σ' αυτούς οποιαδήποτε σχετική καταγγελία αφορά τη νομαρχία,
 8. η σύνθεση των υπηρεσιακών συμβουλίων κρίσεων να εγκρίνεται με διευρυμένη πλειοψηφία 2/3 από το νομαρχιακό συμβούλιο και επίσης
 9. η επιβολή προστίμων από το νομάρχη να εγκρίνεται από το νομαρχιακό συμβούλιο με διευρυμένη πλειοψηφία 2/3.

Είναι πεποίθησή μας ότι η ενίσχυση του ρόλου του νομαρχιακού συμβουλίου, του μόνου εκλεγμένου από το λαό οργάνου της νομαρχίας, μπορεί να διασφαλίσει τη διαφάνεια και την αξιοκρατία στη λήψη των αποφάσεων.

Σ' αυτήν τη μάχη λοιπόν των δημοτικών και νομαρχιακών εκλογών θα συγκρουστούν δυο πολιτικές:

Αυτή που εκφράζει η κυβέρνηση και αυτή που εμείς οραματιζόμαστε και μπορούμε να δημιουργήσουμε.

Η πολιτική που αγνοεί τους αιρετούς και εισάγει τους γραφειοκράτες, μ' αυτήν που επιθυμεί ο αναπτυξιακός σχεδιασμός να γίνεται από την αυτοδιοίκηση.

Η πολιτική, που με το 42% υποβαθμίζει την νομαρχιακή αυτοδιοίκηση στο βωμό της κομματικής μικροπολιτικής, μ' αυτήν που ζητά την εφαρμογή της απλής αναλογικής για τη συμμετοχή όλων των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων.

Η πολιτική, που αφαιρεί αρμοδιότητες από τους αιρετούς και ενισχύει τους διορισμένους Περιφερειάρχες, μ' αυτήν που ζητά και αιρετή Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.

Όσον αφορά τη Θεσσαλονίκη, η ιστορία και η γεωπολιτική της θέση την έχουν προικίσει με αδιαμφισβήτητα συγκριτικά πλεονεκτήματα. Όμως, οι τωρινές αρχές στον κεντρικό Δήμο και στη Νομαρχία, με την «πολυάσχολη αδράνειά» τους, έχουν καθηλώσει την περιοχή στα χαμηλότερα επίπεδα ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έτσι φτάσαμε στο σημείο οι Θεσσαλονικείς να παρακολουθούν με θαυμασμό και ζήλια άλλες πόλεις και περιοχές στην Ευρώπη, με ανάλογες ή και πιο αδύναμες προδιαγραφές, που σχεδίασαν έγκαιρα το μέλλον τους και ήδη έχουν κατακτήσει αυξημένους ρυθμούς ανάπτυξης και εντυπωσιακούς δείκτες ποιότητας ζωής για τους κατοίκους τους.

Εμείς από την πλευρά μας, περισσότερο ονειροπόλοι αλλά και πραγματικά δυναμικοί διεκδικητές του μέλλοντός μας, πιστεύουμε ότι η Θεσσαλονίκη πρέπει να ανθίσει τουριστικά, να αναδειχθεί σε κέντρο υπηρεσιών και εμπορίου, σε χρηματιστηριακό κόμβο αλλά και σε πεδίο εφαρμογής νέων τεχνολογιών και καινοτόμων επενδύσεων.

Αυτού του είδους η ανάπτυξη χαρακτηρίζει το σύνολο των προτάσεων και δράσεών μας.

Οραματιζόμαστε τη Θεσσαλονίκη σαν ένα νομό σύγχρονο, ευρωπαϊκό, αυτοδύναμο, αναπτυγμένο ισόρροπα, επίκεντρο της συνεργασίας των χωρών της Νοτιανατολικής Ευρώπης και σταυροδρόμι των πολιτισμών.

Θέλουμε να κερδίσουμε το στοίχημα της προσέλκυσης επενδύσεων, να διεκδικήσουμε τον τίτλο της ταχύτερα αναπτυσσόμενης Ευρωπαϊκής μεγαλούπολης, να καταστήσουμε σημείο αναφοράς και προορισμού.

Αυτό το όραμα θα το κάνουμε πράξη αξιοποιώντας όχι μόνον τις δυνατότητες της νομαρχίας σε διαχειριστικό επίπεδο, αλλά κυρίως εφαρμόζοντας πιστά το σχέδιο δράσης που χαράσσουμε και διεκδικώντας το ρόλο του καθοδηγητή και οραματιστή, που πρέπει να έχει κάθε νομάρχης σε ότι

αφορά την ανάπτυξη της περιοχής ευθύνης του.

* Ολυμπιονίκη στα 100μ με εμπόδια, υποψήφια Νομάρχης Θεσσαλονίκης, επικεφαλής του Συνδυασμού «Για τη Θεσσαλονίκη»